

Atvejų analizės:

Žiedinių maisto tiekimo sistemų strateginės programos

Apie visas atvejų analizes
skaitykite čia:

[Change\(K\)now! case studies](#)

Interreg
Baltic Sea Region



Co-funded by
the European Union



CIRCULAR ECONOMY

Change(K)now!

Savivaldybės planas išsinešimui skirtų daugkartinio naudojimo pakuočių diegimui Anykščiuose

Daugkartinio naudojimo maisto pakuočių reglamentavimo sistemos kūrimas Anykščiuose

Anykščių savivaldybė parengė ir patvirtino savivaldybės reglamentą dėl daugkartinio naudojimo taros naudojimo viešojo ir privataus sektoriaus maitinimo įstaigose. Tikslas buvo sukurti strategines, organizacines ir reguliavimo sąlygas, reikalingas sumažinti vienkartinę pakuočių naudojimą ir skatinti perėjimą

prie daugkartinio naudojimo maisto išsinešimo sistemų. Reglamentas oficialiai patvirtintas Savivaldybės tarybos 2024 m. lapkritį po suinteresuotųjų šalių įtrauktimi pagrįsto rengimo proceso, kuriame dalyvavo vietos kavinės, maitinimo įstaigos, verslo atstovai ir savivaldybės padaliniai.



Kategorija

Strateginės sistemos ir gairių rengimas

Tema

Daugkartinio naudojimo išsinešimo pakuotės vietinėse maitinimo paslaugose

Klimato technologija

Savivaldybės valdymas ir daugkartinio naudojimo pakuočių sistemos

Organizacijos

Anykščių savivaldybė, vietos kavinės ir restoranai, Turizmo ir verslo informacijos centras

Kodėl tai svarbu

Daugelis savivaldybių siekia skatinti daugkartinio naudojimo pakuotes, tačiau joms trūksta valdymo struktūrų, atsakomybių ir bendradarbiavimo mechanizmų, reikalingų įgyvendinimui. Anykščių veiksmų planas rodo, kaip vietos valdžios institucija gali sukurti palankią sistemą, sudarančią sąlygas būsimam daugkartinio naudojimo maisto išsinešimo sistemų diegimui per reguliavimą, suinteresuotųjų šalių įtraukimą ir savivaldybės koordinavimą.

Kūrimo procesas

Pasirengimas pradėtas 2023 m. ir apėmė tiesioginį dialogą su vietos maitinimo įstaigomis, vykdytą susitikimų, telefono skambučių, el. laiškų ir dirbtuvių metu. Buvo sudaryta atskira darbo grupė, siekiant parengti sistemą ir užtikrinti savivaldybės tikslų bei verslo poreikių suderinamumą.

Parengtas reglamentas nustatė:

- Daugkartinio naudojimo taros naudojimo principus
- Užstato grąžinimo sistemos taisykles
- Suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo mechanizmus
- Higienos ir kokybės reikalavimus
- Taros paskirstymo ir informacijos sklaidos procedūras



Nuo strateginės sistemos iki įgyvendinimo

Veiksmų planas nebuvo rengiamas kaip savarankiškas politikos dokumentas. Po jo patvirtinimo savivaldybė teikė finansinę, infrastruktūrinę ir šviečiamąją paramą dalyvaujančioms įmonėms bei pasirašė bendradarbiavimo sutartis su 16 kavinių ir restoranų, prisijungusių prie daugkartinio naudojimo maisto išsinešimui skirtų pakuočių iniciatyvos. Taigi, sukurtas pagrindas tapo atspirties tašku tolesnėms įgyvendinimo priemonėms ir ilgalaikio savivaldybės bei vietos verslo bendradarbiavimo plėtrai.

Pritaikymo galimybės

Šis pavyzdys rodo, kaip savivaldybės gali pradėti perėjimą prie daugkartinio naudojimo maisto išsinešimo sistemų, pirmiausia sukurdamos aiškų valdymo ir reguliavimo pagrindą. Nors konkrečios įgyvendinimo priemonės gali skirtis priklausomai nuo vietos sąlygų, suinteresuotųjų šalių įtraukimo, sistemos rengimo ir savivaldybės koordinavimo procesas gali būti sėkmingai pritaikytas kitose savivaldybėse.

Sėkmės veiksniai



Tvirtas politinis įsipareigojimas ir oficialus savivaldybės tarybos pritarimas.



Aiškūs atsakomybių ir bendradarbiavimo mechanizmų apibrėžimas.



Ankstyvas verslo ir kitų svarbių suinteresuotųjų šalių įtraukimas.



Higienos, logistikos ir komunikacijos reikalavimų integravimas į sistemą.

Iššūkiai



Praktinio užstato sistemos modelio parengimas.



Savanoriško įsitraukimo ir sėkmingo įgyvendinimo suderinimas.



Atsakomybių už surinkimą, plovimą ir pakartotinį paskirstymą nustatymas.



Veiksmingo klientų įtraukimo ir informuotumo didinimo užtikrinimas.

Savivaldybės veiksmų planas daugkartinio naudojimo puodelių sistemų diegimui

Strateginių gairių dėl daugkartinio naudojimo puodelių viešuosiuose renginiuose Rygoje rengimas

Rygos savivaldybė rengia strategines gaires, skirtas praktiniam daugkartinių puodelių sistemų įdiegimui viešuose renginiuose ir gatvės prekyboje. Inicatyva yra atsakas į Privalomojo reglamento RD-24-286, draudžiančio naudoti vienkartinius puodelius gatvės prekybos metu

viešuose renginiuose, įvedimą. Nors reglamentas nustato teisinę sistemą, naujasis gairių dokumentas skirtas padėti pardavėjams, renginių organizatoriams, savivaldybės darbuotojams ir paslaugų teikėjams paversti politikos ambicijas veiksmingais veiklos sprendimais.



Kategorija

Strateginės sistemos ir gairių rengimas

Tema

Daugkartinio naudojimo puodelių sistemos renginiuose ir gatvės prekyboje

Klimato technologija

Žiedinės maisto pristatymo sistemos ir daugkartinio naudojimo pakuotės

Organizacijos

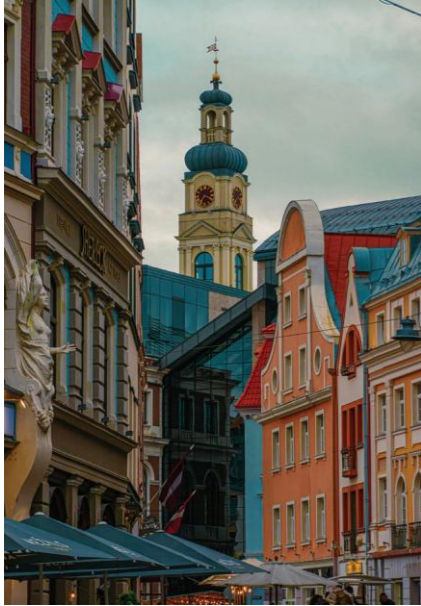
Rygos savivaldybė, renginių organizatoriai, gatvės prekeiviai, užstato sistemų operatoriai ir paslaugų teikėjai

Kodėl tai svarbu

Daugelis miestų diegia priemones vienkartinių pakuočių naudojimui mažinti, tačiau praktinis įgyvendinimas dažnai išlieka iššūkiu. Ryga nustatė atotrūkį tarp reglamentavimo ir kasdienės praktikos, nes pardavėjams ir renginių organizatoriams trūko aiškių gairių dėl sistemos pasirinkimo, logistikos, partnerių bendradarbiavimo, finansų valdymo ir lankytojų komunikacijos. Sistema siekiama paspartinti daugkartinių puodelių diegimą, suteikiant bendrą atskaitos tašką visiems dalyvaujantiems subjektams.

Kūrimo procesas

Strateginės sistemos kūrimas prasidėjo 2024 m. pradžioje po savivaldybės reglamento priėmimo. Būsto ir aplinkos departamente buvo sudaryta darbo grupė, į kurią įtraukti atliekų tvarkymo ekspertai, projekto darbuotojai ir savivaldybės sprendimų priėmėjai. Rengimo procesas apėmė galiojančių teisės aktų ir metodinės medžiagos peržiūrą, keitimąsi patirtimi su „Change(K)now!“ projekto miestais partneriais, konsultacijas su suinteresuotomis šalimis bei pamokas, išmoktas 2025 m. rugpjūtį per Rygos miesto šventę išbandžius decentralizuotą daugkartinio naudojimo puodelių sistemą. Galutinių gairių dokumentą planuojama parengti 2026 m., vykdant išorės viešąjį pirkimą.



Kristinės Kozakos nuotr.

Nuo strateginės sistemos iki įgyvendinimo

Metodinių gairių dokumentas yra skirtas kaip praktinė įgyvendinimo priemonė, o ne savarankiška politikos priemonė. Jis padės vykdyti būsimus viešuosius pirkimus, priimti savivaldybės sprendimus ir plačiau diegti daugkartinio naudojimo puodelių sistemas visoje Rygoje. Savivaldybė jau svarsto galimybę viešuosiuose renginiuose taikyti centralizuotas daugkartinio naudojimo puodelių sistemas ir planuoja reguliariai atnaujinti gaires, atsižvelgdama į naują patirtį, technologijų pažangą ir rinkos pokyčius.

Pritaikymo galimybės

Rygos patirtis rodo, kaip savivaldybės gali sumažinti atotrūkį tarp teisės aktų priėmimo ir jų įgyvendinimo, rengdamos praktines gaires suinteresuotosioms šalims. Metodika, apimanti politinį įsipareigojimą, bandomųjų iniciatyvų įgyvendinimą, suinteresuotųjų šalių grįžtamąjį ryšį ir veiklos gaires, gali būti sėkmingai pritaikyta kitose savivaldybėse, siekiančiose diegti daugkartinio naudojimo puodelių sistemas ar kitus žiedinės ekonomikos principais grindžiamus maisto išsinešimo sprendimus.

Komunikacija ir suinteresuotųjų šalių įtraukimas

Suinteresuotųjų šalių įtraukimas buvo neatsiejama viso rengimo proceso dalis. Bandomųjų veiklų metu surinkti lankytojų, prekybininkų, renginių organizatorių ir užstato sistemos operatorių atsiliepimai padėjo formuoti strateginę sistemą ir jos gaires. Užbaigus rengti dokumentą, metodinės gairės bus viešai skelbiamos savivaldybės informacijos sklaidos kanalais ir tiesiogiai perduodamos prekybininkams leidimų išdavimo proceso metu.

Pagrindiniai sistemos elementai

- Reglamentuojančios gairės, paaiškinančios taikomas taisykles ir pareigas.
- Daugkartinio naudojimo puodelių užstato sistemų apibrėžimai ir veikimo principai.
- Daugkartinio naudojimo puodelių techniniai reikalavimai, įskaitant higieną, patvarumą ir identifikavimą.
- Praktinio įgyvendinimo modeliai, įskaitant uždaras, atviras, mobilias ir hibridines sistemas.
- Išsamios instrukcijos, apimančios planavimą, vykdymą ir veiksmus po renginio.
- Logistikos, sandėliavimo, plovimo ir apyvartos valdymo procedūros.
- Finansiniai ir apskaitos modeliai, skirti depozitams, grąžinimams ir nuostolių valdymui.
- Visuomenės informavimo ir komunikacijos priemonės
- Partnerių, paslaugų teikėjų ir technologinių sprendimų pavyzdžiai.

Sėkmės veiksniai

- Tvirta politinė parama daugkartinio naudojimo sistemų plėtrai viešuosiuose renginiuose.
- Aiškus reguliavimo pagrindas, nustatytas savivaldybių teisės aktais.
- Tikslingas bendradarbiavimas tarp skyrių savivaldybėje.
- Bandomosios veiklos kaip praktinių įžvalgų ir faktinių duomenų šaltinis
- Derėjimas su platesniais žiedinės ekonomikos tikslais ir būsima politikos plėtra.

Iššūkiai

- Ribotas praktinių įgyvendinimo gairių prieinamumas suinteresuotosioms šalims.
- Sparčiai besivystanti daugkartinio naudojimo puodelių ir užstato sprendimų rinka.
- Poreikis prisitaikyti prie skirtingo dydžio renginių ir veiklos modelių.
- Reguliavimo reikalavimų suderinimas su praktiniu ir ekonomiškai efektyviu įgyvendinimu.
- Užtikrinti, kad gairės išliktų aktualios tobulėjant technologijoms ir paslaugų modeliams.

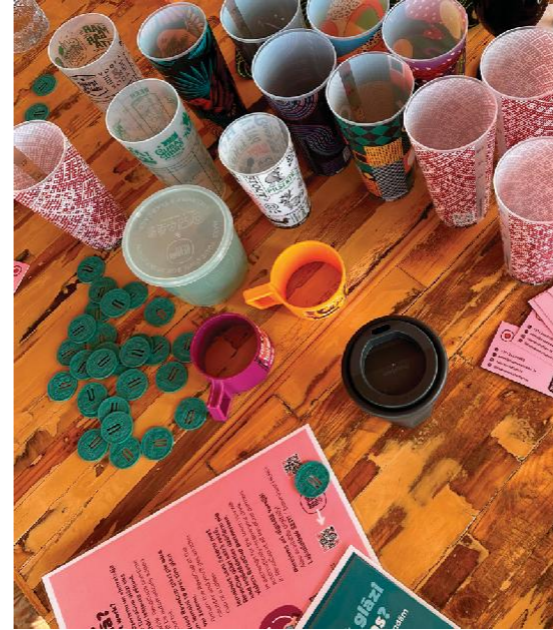
LIEPOJOS MIESTAS

Savivaldybės reglamentai dėl daugkartinio naudojimo puodelių viešosiose erdvėse

Vienkartinių puodelių naudojimo mažinimas renginiuose, paplūdimiuose ir pajūrio kavinėse Liepojoje

Liepojos miestas parengė veiksmų planą, kurį sudaro vietos lygmens taisyklės ir gairės, skirtos sumažinti vienkartinių puodelių naudojimą viešosiose erdvėse. Šis planas apima gatvės prekybą renginių metu, paplūdimio ir maudyklų

taisykles, taip pat būsimas gaires dėl daugkartinio naudojimo puodelių kavinėse palei pakrantę ir parkuose. Siekiama sumažinti atliekų susidarymą, remti uždarnosios grandinės maisto pristatymo sistemas ir apsaugoti pakrančių aplinką.



Kategorija

Strateginės sistemos ir gairių rengimas

Tema

Daugkartinio naudojimo puodeliai viešuose renginiuose, paplūdimiuose ir pakrantės kavinėse

Klimato technologija

Savivaldybės valdymas ir daugkartinio naudojimo puodelių sistemos

Organizacijos

Liepojos miestas, savivaldybės skyrius, maitinimo paslaugų teikėjai, renginių organizatoriai ir paslaugų teikėjai

Kodėl tai svarbu

Vienkartiniai puodeliai yra akivaizdus atliekų šaltinis renginiuose, paplūdimiuose ir kitose viešosiose vietose. Liepojos veiksmų planas parodo, kaip savivaldybė, pasinaudodama vietos teisės aktais, teisiniais paaiškinimais ir dialogu su suinteresuotosiomis šalimis, gali sudaryti sąlygas daugkartinio naudojimo puodelių sistemų diegimui viešosiose erdvėse. Šis požiūris taip pat remia miesto pastangas mažinti pakrančių taršą ir stiprinti žiedinės ekonomikos praktiką.

Kūrimo procesas

2024 m. gegužės mėnesį buvo įsteigta savivaldybės darbo grupė, kurią sudaro už aplinką, nekilnojamąjį turtą, klientų aptarnavimą, komunalinę administraciją, plėtrą, pastatų administravimą ir teisinius reikalus atsakingi skyriai. Grupė peržiūrėjo galiojančias taisykles, teisės aktus ir strateginius dokumentus, siekdama nustatyti, kur būtų galima įgyvendinti uždarnosios grandinės maisto pristatymo sistemas.

Šio plano rengimo procesą sudarė:

- Viešųjų renginių gatvės prekybos reglamentų priėmimas,
- Paplūdimių ir maudyklos zonų reglamentų keitimas,
- Dialogas su nacionalinėmis ministerijomis dėl teisinio reguliavimo galimybių,
- Susitikimai ir seminarai su paplūdimių, parkų ir renginių maitinimo paslaugų teikėjais,
- Gairių rengimas ir socialinio bei ekonominio pagrįstumo (galimybių) studija



Nuo stratēģinēs sistēmas iki īgyvendinimo

Pagal gatvēs prekybos taisykles nuo 2026 m. sausio 1 d. viešuose renginiuose draudžiama parduoti gėrimus vienkartinuose puodeliuose, o daugkartinio naudojimo plastikiniai puodeliai turi būti parduodami pagal užstato sistemą. Paplūdimio taisyklėse rekomenduojama paplūdimiuose ir maudyklose naudoti daugkartinio naudojimo puodelius. Miestas taip pat rengia gaires maitinimo paslaugų teikėjams ir renginių organizatoriams, remdamasis socialiniu ir ekonominiu tyrimu bei nuolatiniu dialogu su verslo atstovais.

Pritaikymo galimybės

Šis atvejis iliustruoja, kaip savivaldybės gali naudoti įvairias reguliavimo priemones, priklausomai nuo to, kokias teises galias jos turi. Privalomi reikalavimai gali būti taikomi viešiesiems renginiams, o rekomendacijos ir gairės gali padėti įgyvendinti priemones tose srityse, kuriose tiesioginio reguliavimo galimybės yra ribotesnės. Šis reguliavimo, gairių ir suinteresuotųjų šalių įtraukimo derinys gali būti pritaikytas kitose pakrančių miestuose ir savivaldybėse, siekiančiose sumažinti vienkartinį puodelių naudojimą viešosiose erdvėse.

Pagrindiniai sėkmės veiksniai



Teisinė pagalba ir savivaldybių kompetencijų išaiškinimas.



Dialogas su verslininkais, viešojo maitinimo paslaugų teikėjais ir daugkartinio naudojimo indų tiekėjais.



Bendradarbiavimas tarp savivaldybės administracijos padalinių



Ankstyvas informavimas per seminarus, žiniasklaidą ir savivaldybės kanalus.

Iššūkiai



Ribotos savivaldybės galios, susijusios su nuolatine verslo veikla



Užtikrinti, kad maitinimo paslaugų teikėjai turėtų praktinių žinių ir įgyvendinimo priemonių



Privalomų teisės aktų ir savanoriškų rekomendacijų derinimas



Logistikos, plovimo, užstato sistemos ir atsakomybių dėl daugkartinį puodelių nustatymas

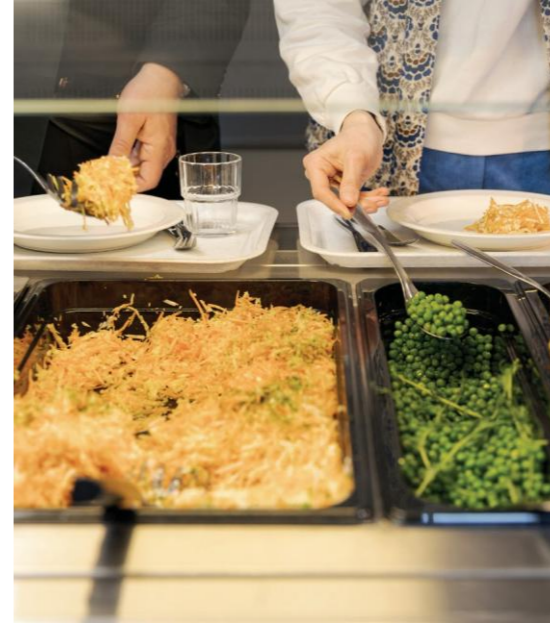
LAHTI MIESTAS

Veiksmų planas: žiedinių maisto pristatymo sistemų tobulinimas

Rekomendacijos dėl pakuočių tvarumo aspektų Lahti miestui ir „Päijät-Hämeen Ateriapalvelut“ įmonei

Lahti miestas ir „Päijät-Hämeen Ateriapalvelut“ parengė strateginį veiksmų planą, kuriuo siekiama integruoti tvarumo aspektus į maisto pakuočių viešuosius pirkimus ir viešojo maitinimo paslaugas.

Šiame plane pateikiamos rekomendacijos, kaip sumažinti vienkartinę pakuočių naudojimą ir stiprinti uždarąsias maisto tiekimo sistemas pasitelkiant viešuosius pirkimus, bendradarbiavimą ir ilgalaikį planavimą.



Kategorija

Strateginis planas ir viešųjų pirkimų plėtra

Tema

Tvarios maisto pakuotės viešojo maitinimo įstaigose

Klimato technologija

Žiediniai pirkimai ir tvarios pakavimo sistemos

Organizacijos

Päijät-Häme regioninė taryba, Lahti miestas, Päijät-Hämeen Ateriapalvelut, Smart & Lean Hub Ltd.es.

Kodėl tai svarbu

Žiedinės maisto pakuotės sulaukė mažai dėmesio strategijose, kuriomis vadovaujamos įstaigų maitinimo ir viešųjų pirkimų srityse. Veiksmų plane parodyta, kaip savivaldybės gali integruoti pakuočių tvarumą į strateginio planavimo ir viešųjų pirkimų procesus, taip sukurdamos pagrindą ilgalaikiams atliekų mažinimo ir žiedinės ekonomikos tikslams.

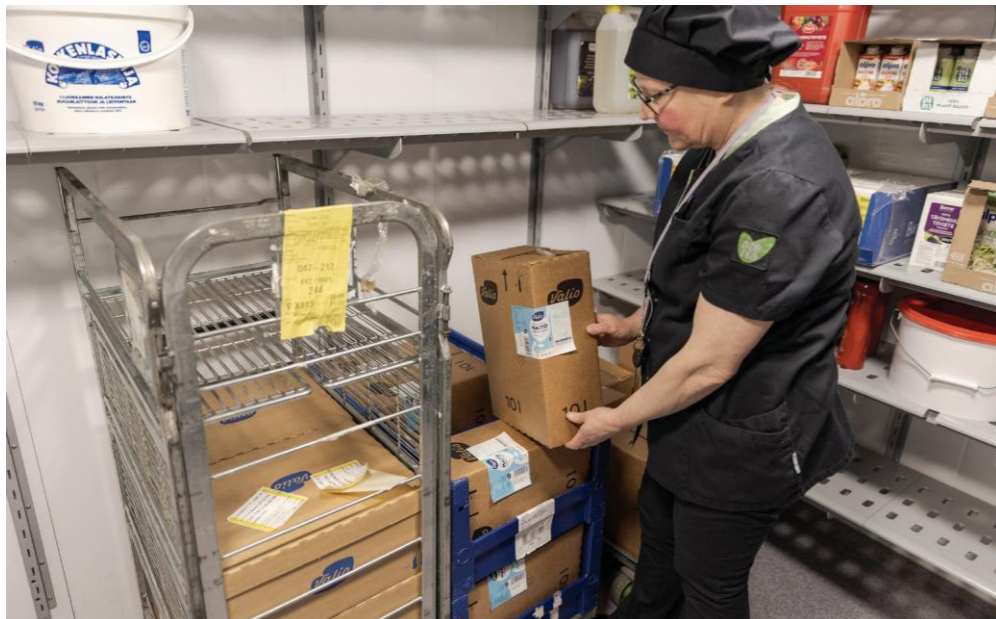
Veiksmų planas panaikina atotrūkį tarp žiedinės ekonomikos strategijų ir praktinių viešųjų pirkimų sprendimų, paversdamas tvarumo tikslus veiksmingais kriterijais ir įgyvendinimo žingsniais.

Veiksmų plano rengimo procesas

Veiksmų planui parengti buvo sudaryta darbo grupė, kurią sudarė miesto departamentai, „Päijät-Hämeen Ateriapalvelut“ ir „Change(K)now!“ partneriai. Buvo peržiūrėti esami strategijos dokumentai, surengti seminarai ir įtraukti suinteresuotieji subjektai iš visos maisto sistemos, siekiant sukurti bendrą supratimą apie pakuočių tvarumo iššūkius ir galimybes.

Veiksmų planas buvo parengtas kaip strateginis darbo planas, susietas su praktiniais viešųjų pirkimų kriterijais, parengtais įgyvendinant projektą „Change(K)now!“. Po konsultacijų ir peržiūrų rekomendacijos 2025 m. kovo mėn. buvo pateiktos Lahti miestui ir Päijät-Hämeen Ateriapalvelut.

Veiksmų planą papildė praktiniai maisto pakuočių viešųjų pirkimų tvarumo kriterijai, padedantys savivaldybėms žiedinės ekonomikos ambicijas paversti išmatuojamais viešųjų pirkimų reikalavimais.



Komunikacija

Visą proceso laiką buvo užtikrinamas nuolatinis bendravimas ir bendradarbiavimas, rengiant susitikimus, seminarus ir palaikant nuolatinį partnerių dialogą. Informacijos dalijimasis vietos, regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis prisidėjo prie mokymosi, ryšių užmezgimo ir geriausios patirties mainų.

Tolimesnė veikla

2026 m. prasidėjo šio projekto plėtos veikla – savivaldybėms buvo pateiktas praktinis kontrolinis sąrašas ir veiksmų planas. Šis metodas padeda savivaldybėms įvertinti savo pasirengimą, integruoti pakuočių kriterijus į viešųjų pirkimų procesus ir pritaikyti perėjimo planą prie vietos sąlygų.

Pagrindiniai sėkmės veiksniai



Glaudus savivaldybių, viešojo maitinimo paslaugų teikėjų ir projekto partnerių bendradarbiavimas.



Mokymas ir gebėjimų stiprinimas, vykdomi pagal projektą „Change(K)now!“.



Tvarumo ir ekonominių aspektų integravimas.



Strateginių rekomendacijų susiejimas su praktinėmis viešųjų pirkimų priemonėmis.

Iššūkiai



Pakuočių tvarumo integravimas į esamas strategines sistemas.



Poreikis pagrįsti naujus tvarumo reikalavimus viešųjų pirkimų procesuose.



Ribotas nacionalinis reguliavimas ir palyginamųjų pavyzdžių trūkumas

TALINO MIESTAS

Savivaldybės veiksmų planas žiedinėms maisto pristatymo sistemoms

Talino žiedinės ekonomikos plėtros plano 2035 rengimas

2025 m. birželį Talinas patvirtino Žiedinės ekonomikos plėtros planą 2035, kuriuo nustatyta aiški strateginė kryptis žiediniams produktams, paslaugoms ir viešiesiems pirkimams.

Įgyvendinant „Change(K)now!“ projektą, plane numatytos priemonės plėsti daugkartinio naudojimo indų ir pakuočių sistemas savivaldybės veiklose bei viešuosiuose renginiuose.



Nuotrauka: Filippo Cesarini

Kategorija

Strateginių gairių ir veiksmų programos rengimas

Tema

Žiedinės maisto pristatymo sistemos ir žiediniai pirkimai

Klimato technologija

Savivaldybių žiedinės ekonomikos valdymas

Organizacijos

Talino miestas ir pagrindiniai žiedinės ekonomikos suinteresuotieji subjektai

Kodėl tai svarbu

Nors Talinas jau buvo įdiegęs priemones, skirtas vienkartinio naudojimo plastikui mažinti, jam trūko bendrų tikslų, uždavinių ir veiksmų, skirtų daugkartinio naudojimo sistemų plėtrai. Plėtros planas numato bendrą sistemą savivaldybėms, paslaugų teikėjams ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams.

Kūrimo procesas

Iniciatyvą įkvėpė Talino dalyvavimas EBPO programoje „Žiedinė ekonomika miestuose ir regionuose“. Po miesto tarybos 2024 m. vasario mėn. sprendimo buvo įsteigta valdymo struktūra, kurioje dalyvauja savivaldybių atstovai, nacionalinės valdžios institucijos, universitetai ir žiedinės ekonomikos ekspertai. Planas, kurį 2025 m. birželio 12 d. patvirtino miesto Taryba, buvo parengtas remiantis poreikių vertinimais, suinteresuotųjų šalių žemėlapiu sudarymu, seminarais ir konsultacijomis.



Jaanus Jagomägi nuotr.

Nuo koncepcijos iki įgyvendinimo

Planas strategiją paverčia veiksmais per mokymus, informuotumo didinimą, daugkartinio naudojimo indų diegimą, maisto pakartotinio naudojimo iniciatyvas ir žiedinio viešojo pirkimo priemones. Reikalavimai dėl daugkartinio naudojimo indų bus integruoti į būsimus savivaldybės maisto tiekimo ir maitinimo paslaugų viešuosius pirkimus.

Komunikacija ir suinteresuotųjų šalių įtraukimas

Planas parengtas taikant platų bendrakūrimo procesą, įtraukiant vidinius ir išorinius suinteresuotuosius subjektus. Po jo patvirtinimo Talinas strategiją viešina savivaldybės interneto svetainėse, renginiuose, informuotumo didinimo kampanijose ir tikslinėse informavimo veiklose.

Patirties perkėlimo galimybės

Talino pavyzdys rodo, kaip savivaldybės gali derinti politinį įsipareigojimą, suinteresuotųjų šalių įtraukimą ir viešųjų pirkimų priemones, kurdamos ilgalaikę žiedinio maisto pristatymo sistemų struktūrą.

Pagrindiniai sistemos elementai



Reikalavimai naudoti daugkartinius indus viešuosiuose renginiuose



Mokymo programos savivaldybių darbuotojams ir renginių organizatoriams.



Informuotumo didinimo kampanijos, skatinančios naudoti daugkartinius indus ir daugkartinio pildymo vandens tarą



Daugkartinių maisto išsinešimui skirtų sprendimų plėtra



Maisto pakartotinio naudojimo iniciatyvos, naudojant daugkartinius indus



Žiedinių viešųjų pirkimų reikalavimai mokyklų maitinimui ir maitinimo paslaugoms

Sėkmės veiksniai



Tvirtas politinis įsipareigojimas ir vadovybės palaikymas.



Aktyvus suinteresuotųjų šalių dalyvavimas visą proceso laiką.



Savivaldybėje turima specializuota žiedinės ekonomikos ekspertizė



Geriausių Europos praktikų ir tarptautinės patirties taikymas.

Iššūkiai



Ribotas nacionalinis reglamentavimas dėl daugkartinių išsinešimo pakuočių



Daugkartinio naudojimo sistemų finansavimo ir veiklos reikalavimai

KOPENHAGOS MIESTAS

Daugkartinio naudojimo maisto pakuotės Kopenhagos išteklių ir atliekų strategijoje

Pakartotinio naudojimo tikslų integravimas į miesto strateginę atliekų prevencijos pagrindą

Kopenhaga įtraukė daugkartinio naudojimo pakuotes kaip vieną iš kelių iniciatyvų, remiančių miesto perėjimą prie žiedinės ekonomikos. Įgyvendinant Išteklių ir atliekų strategiją 2030

pakartotinio naudojimo principai, žiediniai viešieji pirkimai ir bandomųjų veiklų patirtys yra integruojami į platesnę miesto strateginę atliekų prevencijos ir išteklių efektyvumo sistemą.



Svendo Nienseno nuotr.

Kategorija

Savivaldybės žiedinės ekonomikos strategija

Tema

Daugkartinio naudojimo pakuotės viešojo maitinimo įstaigose, renginiuose ir išsinešimo sistemose

Klimato technologija

Daugkartinio naudojimo pakuočių sistemos ir pakartotinio naudojimo infrastruktūra visame mieste

Organizacijos

Kopenhagos miestas, Atliekų ir išteklių departamentas, savivaldybės departamentai ir išorės partneriai

Kodėl tai svarbu

Daugelis savivaldybių siekia sumažinti vienkartinį pakuočių naudojimą, tačiau joms sunku pereiti nuo pavienių bandomųjų projektų prie platesnio įgyvendinimo. Kopenhagos požiūris rodo, kaip savivaldybės gali susieti praktines pakartotinio naudojimo iniciatyvas su platesnėmis atliekų prevencijos ir žiedinės ekonomikos strategijomis, taip padėdamos sukurti ilgalaikę sistemą, kuri apjungia politikos formavimą, viešuosius pirkimus, suinteresuotųjų šalių įtraukimą ir įgyvendinimo veiklas.

Strategijos kūrimo procesas

Išteklių ir atliekų strategija 2030 buvo parengta kaip platesnio Kopenhagos perėjimo prie žiedinės ekonomikos dalis ir remiasi esamomis atliekų prevencijos iniciatyvomis, savivaldybės tvarumo tikslais bei praktine pakartotinio naudojimo ir žiedinės ekonomikos projektų patirtimi. Ši patirtis padėjo nustatyti galimybes stiprinti atliekų prevencijos pastangas, įskaitant daugkartinio naudojimo pakuočių sprendimus. Daugkartinio naudojimo pakuotės yra įtrauktos į bendrą miesto strateginę sistemą kartu su kitomis atliekų prevencijos ir žiedinės ekonomikos iniciatyvomis.

Strategija apima:

- pakartotinio naudojimo tikslus ir bandomuosius veiksmus,
- žiedinių pirkimų principus,
- suinteresuotųjų šalių įtraukimo ir komunikacijos veiklą,
- paramą daugkartinio naudojimo pakuočių sistemų bandymui ir plėtrai,
- įgyvendinimą palaikančią stebėseną ir duomenų rinkimą.



Patrick Federi nuotr.

Nuo koncepcijos iki įgyvendinimo

Strategija skirta nukreipti konkrečius veiksmus visoje savivaldybėje. Bandomųjų projektų, viešųjų pirkimų veiklų ir partnerystės su suinteresuotosiomis šalimis patirtis prisideda prie jos įgyvendinimo ir padeda formuoti būsimus veiksmus, susijusius su daugkartinio naudojimo pakuotėmis. Daugkartinio naudojimo pakuočių įtraukimas į platesnę miesto atliekų strategiją padeda susieti šią praktinę patirtį su ilgalaikiu politikos formavimu ir tolesniu sprendimų mastelio didinimu.

Patirties perkėlimo galimybės

Šis atvejis parodo, kaip savivaldybės gali paspartinti perėjimą prie daugkartinio naudojimo pakuočių, įtraukdamos pakartotinio naudojimo tikslus į esamas atliekų ir žiedinės ekonomikos strategijas. Nors konkrečios priemonės tarp miestų gali skirtis, požiūris, apimantis politikos formavimą, suinteresuotųjų šalių įtraukimą ir praktines bandomąsias veiklas, yra lengvai pritaikomas kitose savivaldybėse.

Pagrindiniai sėkmės veiksniai



Tvirtas politinis įsipareigojimas žiedinės ekonomikos tikslams



Tarpžinybinis bendradarbiavimas



Integracija į esamą savivaldybės strategiją.



Strateginio planavimo ir praktinių bandomųjų veiklų derinys

Iššūkiai



Ilgalaikių strateginių tikslų pavertimas operaciniais veiksmais



Kelių suinteresuotųjų šalių ir politikos sričių koordinavimas



Vietos ambicijų suderinimas su nacionaliniais reguliavimo pagrindais



Sėkmingų bandomųjų iniciatyvų pritaikymas platesniam įgyvendinimui.

Leidiniai apie žiedines maisto pristatymo sistemas buvo parengti pagal projektą Change(K)now!
Change(K)now! projektas finansuojamas Interreg Baltijos jūros regiono programos. Projektas siekia skatinti esminį mąstysenos pokytį – pereiti nuo vienkartinių prie žiedinių ir daugkartinio naudojimo maisto pristatymo sistemų Baltijos jūros regiono miestuose. Už medžiagos turinį atsako tik autoriai, tai nėra finansuojančios institucijos požiūris

Interreg
Baltic Sea Region



Co-funded by
the European Union



CIRCULAR ECONOMY

Change(K)now!